

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. III. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

est, quin simul credat Christum habere determinatum caput physicum: ita qui credit hanc esse determinatam Ecclesiam, debet simul credere hanc Ecclesiam habere determinatum caput morale, quo mysticè constat. Unde in Bulla Martini V. quæ habetur in Concilio Constantiensi, inter eas interrogationes quæ faciendæ sunt suspectis in fide, ad indagandum, an sint hæretici vel non? ponitur ista: *Utrum credant quod Papa canonicè electus, qui pro tempore fuerit, habet propriam auctoritatem in Ecclesia Dei?* Quæ verba intelligi nequeunt de veritate illius propositionis in communi, quod omnis ritè electus est Summus Pontifex, vel quod Ecclesia aliquod caput visibile habere debeat, sed in particulari de eo qui pro tempore est Pontifex, exprimitur nomen proprium, v.g. Clementem IX. Supponit ergo Pontifex, fide divinâ credendum esse hunc hominem in particulari, quem tota Ecclesia tanquam legitimè electum agnoscit & recipit, esse Summum Pontificem: utpote cum per negationem vel affirmationem illius quod est tantum de fide humana, discerni nequeat hæreticus à Catholico, & cum admittere id quod per discursum ex principijs fidei divinâ creditur inferitur, non sit credere, sed conclusio. Theologicæ præbere assensum, ut in disputatione præmiali ad totam Theologiam, declaravimus.

§. III.

Solvuntur objectiones.

107. **O**bjicies primò: Ut aliquid sit immediatè de fide, necesse est quod immediatè à Deo revelatum sit: Sed non est immediatè revelatum à Deo, quòd Clemens IX. sit verus Papa: Ergo hoc non est immediatè de fide. Major constat, Minor verò probatur. Quæ immediatè à Deo revelata sunt, habentur vel in Scriptura vel in traditione: At nullus Scripturæ locus, nec ulla traditio divina assignari potest, quæ mentionem faciat istius propositionis: *Clemens IX. est verus Papa*: Ergo illa non est immediatè revelata à Deo.
110. **R**espondeo concessâ Majori, negando Minorem, & ad illius probationem dico, hanc veritatem immediatè à Deo revelatam fuisse, revelatione illâ universalî, quâ ex una parte Deus revelavit quod potestas summa Petro collata, transmissa est ad successores legitimos; & ex alia Ecclesiam universalem nunquâ in rebus fidei erraturam, eum sit columnam & firmamentum veritatis: in illis enim propositionibus universalibus à Deo revelatis, continetur formaliter, & ut pars in toto, ista: Hic numero Pontifex, quem ut ritè electum acceptat Ecclesia, est verus Pontifex.
111. **U**t hoc magis declaretur, & solvatur instantia quæ possit fieri contra hanc solutionem: Notandum est eum P. Dominico à S. Trinitate, supra citato: aliqua revelata fuisse à Deo in genere, ad hoc ut crederentur in genere, cujusmodi sunt, Deum omnia posse quæ non involvunt contradictionem, & similia: hæc enim fideles non tenentur credere in individuo, v.g. nemo tenetur ad credendum quod Deus possit talem vel talem creaturam producere; sed sufficit quod in communi & generaliter credat, Dei potentiam esse infinitam, & ad id omne quod factibile est posse se extendere. Alia verò Deus revelavit in genere, ad hoc ut crederentur in specie & in individuo, cujusmodi sunt ista: Quod habet universale Con-

A ciliū legitimè congregatum, totamq; Ecclesiam repræsentans, verum est, & obligat fideles ut ejus definitiones recipiant. Quil hec Pontifex ritè electus, & ab Ecclesia acceptatus, verus est Pontifex, successor Petri, ac Vicarius Christi. Itæ enim generales revelationes obligant fideles ad assensum individualè circa tale Conciliū in particulari ab Ecclesia receptum, v.g. Nicænum, vel Tridentinū; & ad credendum hunc numero Pontificem ritè electū, & ab Ecclesia acceptatum, v.g. Clementem IX. esse verum Pontificem; quia universalis Ecclesiæ acceptatio substituitur collectioni omnium revelationum individualium, quas non expediebat Deum facere, vel ut ait prædictus Author, vox Ecclesiæ est quasi nova quædam locutio Dei, vel potius explicatio & complementum locutionis divinæ, per quam intelligitur ipsemet Deus revelare hoc objectū in individuo, quod nimirum hic numero Pontifex ritè electus, sit verus Pontifex.

Objicies secundo: Ut sit de fide immediatè, hunc numero hominem esse verum Papam, debet esse certū quod sit capax talis dignitatis: Sed non est certum talem hominem esse subjectum capax Pontificiæ dignitatis: Ergo nō est de fide, saltem immediatè, quod sit verus Papa. Major constat, Minor verò probatur. Ut electus in Summum Pontificem sit capax hujus dignitatis, debet esse validè baptizatus: Sed non est certū tali certitudine cui non possit subesse falsum, quod fuerit validè baptizatus, maxime cum nō habeatur certitudo de intentione in illi qui ipsū baptizavit: Ergo non est certū tali certitudine cui non possit subesse falsum, talem hominem esse subjectum capax Pontificiæ dignitatis.

Confirmatur: Si in Papam eligatur aliquis qui non est Episcopus, consequenter ad sui electionem consecratur in Episcopum: non est autem magis certum, eum in tali consecratione suscipere characterem Episcopalem, quam reliquos Episcopos: Ergo sic hoc non est certum tali certitudine cui non possit subesse falsum de aliis Episcopis, ita nec de eo qui electus est in Summum Pontificem, & acceptatus ab Ecclesia.

Respondeo ad objectionem, distinguendo Majorem: Ut sit certū de fide immediatè quod hic numero homo est verus Papa, debet esse certum quod sit capax talis dignitatis, certitudine fidei, nego: hoc enim se habet duotaxat per modum prærequisiti & dispositionis, ut aliquis acceptetur in Summum Pontificem ab Ecclesia. Certitudine consequentiæ Theologicæ, subdistinguo: Consequenter ad ipsam acceptationem Ecclesiæ, conceditur. Antecedenter ad illam, negatur: tunc enim solâ morali certitudine hoc certū est.

Explicatur solutio: Antequam aliquis acceptetur ab Ecclesia in Summum Pontificem, non nisi morali certitudine constat Ecclesiæ, quòd sit subjectum capax talis dignitatis, quòd sit validè baptizatus &c. quia tamen hæc conditio necessariâ habet connexionem cum ista propositione: *Acceptatus ab Ecclesia in Summum Pontificem, est verus Papa*, sit inde quod consequenter ad acceptationem Ecclesiæ certum sit, certitudine non quidem fidei immediatè, sed conclusionis Theologicæ, quod acceptatus sit verè baptizatus, & subjectū capax Pontificiæ dignitatis; quæ enim connexionem necessariam habent cum veritate de fide, non sunt quidem immediatè de fide, ut patet de infirmitate Christi, necessariò connexa cum ipsius humanitate, sed tamen rectè per consequen-

- sequentiam Theologicam ex ea inferuntur. Et per hoc patet ad confirmationem, negatur enim consequentia & paritas. Ratio disparitatis est, quia cum alij Episcopi non sint regula suprema fidei, subindeq; nec ut tales acceptentur ab Ecclesia, quod sint validè consecrati, non est aliquid necessariam connexionem habens cum veritate fidei; sicut necessariam connexionem habet cum veritate fidei, quod acceptatus ab Ecclesia pro regula suprema fidei, sit vel fuerit validè consecratus in Episcopum.
116. **Objicies tertio:** Qui negaret hunc numero Romanū Pontificem esse Petri successorē, modò nō negaret legitimè electū esse Petri successorē, nō esset hareticus, sed tantū schismaticus: Ergo non est de fide hunc numero Romanū Pontificem, v.g. Clementem IX. esse verum Papam, ac legitimū Petri successorē.
117. **Respondent aliqui, negando Majorem:** Cum enim ille qui negaret Clementem IX. esse verū Pontificem, & legitimū Petri successorē, non solum scinderet unitatem Ecclesie, dividendo eam a suo capite visibili, sed etiam negaret habendum pro regula fidei illum quem Ecclesia accepit pro tali regula, schismatici dogma contrarium fidei suppetaderet, nimirum quod Ecclesia errare possit in rebus ad fidem pertinentibus acceptandis. Unde tunc maximè haberet locum id quod docet D. Hieronymus super caput, ad Titum, & post ipsum D. Thomas 1. 2. quæst. 39. art. 1. ad 3. *Nullum schisma esse, quod non sibi aliquam hæresim conjungat, ut rectè ab Ecclesia recessisse videatur.* Hæc solutio probabilitate non caret; communiter tamen alij respondent, quod ille qui negaret hunc numero Romanū Pontificem, esse verum Papam, non haberetur pro haretico, sed tantum pro schismatico; quia non constat inter omnes Catholicos id esse de fide, sed plures id negant, existimantes morali tantum certitudine id constare.
118. **Objicies quartò:** Si quæ esset ratio ob quam de fide divina, etiam immediatè verum esset, hunc hominem in particulari, esse verum Papam, maximè certitudo quæ de illa veritate necessaria est Ecclesie: Sed certitudo quæ necessaria est Ecclesie de tali veritate, non requirit quod sit immediatè de fide: Ergo &c. Major constat, Minor verò probatur. Non minùs necessaria est Ecclesie certitudo validitatis Sacramentorū in particulari, v.g. hujus numero Baptismi, hujus numero Eucharistie, quam certitudo hujus numero Papæ; æquè enim illa videtur necessaria ad salutem, ac ista: Sed non est de fide hoc numero Baptisma esse validum, hanc numero Eucharistiam sive hostiam esse consecratam: Ergo idem dicendum est de hoc numero Pontifice.
119. **Confirmatur:** Sicut necessarium est ad bonam gubernationem Ecclesie, quod sit summus Pontifex; ita necessarium est quod sint alij veri Prælati, Episcopi & Archiepiscopi: Sed ad bonam gubernationem Ecclesie sufficit quod de istis in particulari moralem certitudinem habeamus, quæ est secundum prudentiam humanam: Ergo & de Summo Pontifice in particulari.
120. **Respondeo negando Minorem,** ad cujus probationem in primis dico, quod si daretur unica solum hostia ritè consecrata successivè, quæ ab universali Ecclesia deberet adorari, sicut datur successivè unicuique Pontifex legitimè electus, cui tanquam capiti debet uniri; auctoritate Ecclesie nobis constaret de fide, non solum sub omni
- A** hostia ritè consecrata, sed etiam sub hac in particulari contineri verum Christi corpus; sicut eisdem auctoritate constat nobis, non solum in communi omnem Pontificem ritè electum esse verum Pontificem, sed etiam hunc numero pro tempore existentem, ubi semel illum tanquam legitimè & canonicè electum accepit.
- R**esp. negando paritatem in Majori contentam: Ratio verò disparitatis est, quia hoc numero Baptisma, vel hæc numero hostia, non est regula fidei, sicut hic homo in particulari, cujus electio in Summum Pontificem valida acceptatur & declaratur ab Ecclesia, hinc enim fit quod major debeat esse certitudo istius propositionis. **C**l. mens IX. est verus Papa, quam illius hæc numero hostia est verè consecrata; imò quod debeat esse certitudo fidei, aliàs enim impossibile esset concipere quod ea quæ per talè regulam definiuntur, sint certa certitudine fidei. Et per hoc patet ad confirmationem, alij enim Prælati non sunt, sicut Summus Pontifex, regula infallibilis nostræ fidei.
- D**ices, hoc numero Concilium generale, Nicænum v.g. est regula infallibilis fidei, utpote cum omnia ad finè pertinentia, quæ in eo sunt determinata, sint immediatè de fide; & tamen quod fuerit verum Concilium, non pertinet, immediatè saltem, ad fidem; quia hoc dependet ex historiis dicentibus illud Concilium revera extriisse aliquando, & fuisse legitimè congregatū: quæ historie cum sint purè humane, nequeunt cavillare assensum fidei divinæ, sed solum humane: Ergo similiter, licet hic numero Pontifex sit regula infallibilis fidei nostræ, nō tamen sequitur quod sit immediatè de fide, eum esse verum Papam.
- R**espondeo negando secundam partem Antecedentis, ut enim veritates definitæ in concilio Nicæno sint immediatè de fide, oportet quod fideles certi sint certitudine fidei de earum revelatione, subindeq; & de legitima ipsarum definitione; quandoquidem id eò solum de revelatione alicujus veritatis certi sumus, quia Ecclesia, sive Concilium generale, legitimè declarat & determinat illam esse revelatam: impossibile autem omnino est, quod certitudinem fidei divinæ habeamus de definitione legitimæ alicujus veritatis, nisi eandem certitudinem habeamus de existentia & auctoritate Concilij à quo determinata fuit. De fide ergo est, etiam immediatè, Concilium Nicænum fuisse verum Concilium. Ad probationem in contrarium, nego quod veritas Concilij Nicæni dependet ab historiis purè humanis, dependet enim ex successiva & continua traditione ipsius Ecclesie, quæ licet historica sit, non tamen potest humana, quia Ecclesia in ejusmodi traditione specialiter & infallibiliter à Spiritu Sancto dirigitur, sicut in aliis rebus ad fidem pertinentibus.
- E** **Objicies ultimò:** Non est de fide, saltem immediatè, quod electio hujus numero Potificis fuerit valida: Ergo nec quod ipse sit verus Papa. Consequentia patet, cum enim non sit verus Papa, nisi sit legitimè electus, ut sit immediatè de fide quod sit verus Papa, debet esse immediatè de fide quod fuerit legitimè electus. Antecedens verò probatur. Non est de fide, saltem immediatè, istos numero electores talis in particulari Pontificis, esse legitimos & veros Cardinales, habuisse validam intentionem eligendi, servatam fuisse formam juridicam electionis, in eo consistentem, quod à duabus partibus Cardinalium, qui dicitur Pontifex, sit electus; has, inquam, &

I. *Saeculum.*

1. D. PETRUS Apostolorum Princeps.
2. Linus Hetruscus.
3. Cletus Romanus.
4. Clemens Romanus.

Hic statim occurrit dubium, quis immediate Divo Petro successerit, aliqui enim volunt fuisse Clementem, ita ut Linus & Cletus Summi Pontifices non fuerint, sed tantum Petri coadjutores, ob id que inter Episcopos Romanos annumerentur, quae sententia licet habeat plures alicujus etiam nota patronos, probabilius tamen est opposita, quae docet Linum Petro, Lino Cletum, ac tandem huic Clementem successisse, de qua vide Baron. ad annum Christi 9.

II. *Saeculum.*

5. Anacletus Atheniensis.
6. Evaristus Syrus.
7. Alexander Romanus.
8. Sixtus I. Romanus.
9. Tclephorus Graecus.
10. Higinus Atheniensis.
11. Pius I. Aquileiensis.
12. Anicetus Syrus.
13. Sother Campanus.
14. Eleutherius Graecus.
15. Victor I. Afer.
16. Zepherinus Romanus.

III. *Saeculum.*

17. Calixtus I. Romanus.
18. Urbanus I. Romanus.
19. Pontianus Romanus.
20. Antherus Graecus.
21. Fabianus Romanus.
22. Cornelius Romanus.
23. Lucius Romanus.
24. Stephanus I. Romanus.
25. Sixtus II. Graecus.
26. Dionysius I. Graecus.
27. Felix I. Romanus.
28. Euthychianus Tufchus.
29. Cajus Dalmata.
30. Marcellianus Romanus.

IV. *Saeculum.*

31. Marcellus I. Romanus.
32. Eusebius Graecus.
33. Melchiades Afer.
34. Sylvester I. Romanus.
35. Marcus Romanus.
36. Julius I. Romanus.
37. Liberius Romanus.

Hujus Papae anno sexto, quo ob incautam cum Arianis habitam communicationem, Roma abire debuit, electus est in Papam Felix II. Sed cum unicum annum, & tres menses duntaxat sedisset in Cathedra, factione Imperatoris Constantij Ariani occisus, Martyr occubuit. Quia autem post ejus obitum Liberius Papa in locum suum restitutus est, multisq; annis postea in Cathedra sedit: Veteres Felicem istum, tanquam illegitimè priore Pontifice adhuc vivente electum, non posuerunt in ordine Summorum Pontificum; sed qui referunt, hinc incipiunt

alias circumstantias, sine quibus electio est nulla, servatas fuisse, non est de fide; quandoquidem id non constat Ecclesiae ex aliqua speciali revelatione, ex Scriptura, vel traditione divina, sed solum ex testimonio ipsorum electorum promulgantium electionem.

R. Respondeo, concessio Antecedente, negando Consequentiam: quamvis enim non sit verus Papa, nisi sit legitime electus, quia tamen legitima electio est quid praequisitum ad eam definitionem qua Ecclesia declarat hunc numero hominem esse verum Papam, & fides non versatur circa ea quae ad definitionem praequiruntur, sed solum circa ipsam definitionem: illa propositio, *Clemens IX. rite electus est in Summum Pontificem*, non est immediate de fide, sed solum ista: *Clemens IX. est verus Summus Pontifex*. Quod explicatur à simili: sicut enim in definitionibus Summi Pontificis, fides non est de iis quae ad tales definitiones praequiruntur, videlicet de eo quod praecesserit diligens inquisitio aut disputatio circa propositiones definitas, sed solum facta à definitione, recte inferitur per consequentiam Theologicam, omnia praequisita ad definitionem posita fuisse, atq; adeo disputationem & inquisitionem diligentem, eam praecessisse; fides vero ipsa est duntaxat de ipsis definitionibus. Ita in definitione sive declaratione Clementis IX. in Summum Pontificem, ab Ecclesia facta, id quod immediate est de fide, non est aliud, ex praerequisitis ad eam, quale est quod fuerit legitime electus, sed solum ipsa definitio, seu declaratio, & illud quod per eam declaratur, nimirum Clementem IX. esse verum Pontificem, quamvis ex hoc recte inferatur per discursum Theologicum, electionem talis Pontificis fuisse validam; subindeq; ista propositio, *Clemens IX. rite electus est in Summum Pontificem*, sit certa certitudine Theologica, cui non potest subesse falsum.

ARTICULUS V.

Sacrae Successionis Romanorum Pontificum Series.

AD complementum hujus disputationis, placuit hic sacrae successionis Romanorum Pontificum seriem proponere, tum ad solvenda aliqua sectariorum argumenta contra illam fieri solita, tum maxime, quia haec successio tanti saepe aestimata est à SS. Patribus, ut D. Augustinus in Ecclesia Catholica per eam se retineri fateatur lib. contra Epistolam fundamenti cap. 4. *Tenet me (inquit) ab ipsa sede Petri Apostoli, cui passendas oves suas post Resurrectionem Dominus commendavit, usque ad presentem Episcopatum, successio sacerdotum.* Quod si hoc asseruit S. Doctor de continua quadraginta tantum Pontificum, qui usq; ad ejus tempora numerabantur, successione, quid si illam vidisset protractam supra numerum ducentorum triginta trium Pontificum, & à D. Petro Apostolorum Principe, usq; ad Clementem IX. qui nunc feliciter Ecclesiam regit, durasse? Ceterum cum innumeri ferè historici tam electionis quam obitus uniuscujusque Pontificis, nec non res ab illo gestas, accuratè conferiperint, hinc tantum illorum Catalogum per unumquodq; saeculum breviter con-textemus, cum aliquibus observationibus, quas P. Dominicus à S. Trinitate subjungit tomo 3. Bibliothecae Theologicae.

act in Bulla
de hinc